

baner? Det er med stor Styrke blevet gjort gjældende, at enhver Afvigelse fra den østlige Bane er en Forlængelse af Veilængden, er en Forøgelse af Omkostningerne ved hele den gennemgaaende Fart; det erkjender jeg, men lad os først tage det Spørgsmaal under Overveielse, hvad bør være det Fremherskende i Betragtningen, naar vi ville anlægge Jernbaner især i Sylland, om det er Hensynet til den gennemgaaende Fart eller til den lokale Trafik. Det er kun i det Indre af Landet, hvor det er muligt at bringe en noget større Produktivitet tilveie end den, som i en lang Mærkveje paa Grund af manglende Kommunikationsmidler der har kunnet udvikle sig. Den gennemgaaende Trafik har mindre og mindre Betydning, jo nærmere man kommer til Østkysten; Jernbanens Trafik vil, med Hensyn til den hele Varetransport i høi Grad forringes ved Konkurrencen med Søtransportmidlerne. — Den hele Østkyst er jo foruden med Havne rigelig forsynet med Veie, og der vil ikke for nogen af de østlige Byer kunne vindes Nogetsomhelst i Omsætningsforholdene ved en reen østlig Bane. Vel vil Forbindelsen mellem Byerne blive bekvemmere, og dette har ogsaa sin Betydning; men jeg paastaar, at det i væsentlig Grad kun har Betydning med Hensyn til Personernes Kørsel, og at det kun i overmaade ringe Grad har Noget at betyde for Omsætningerne i Handelsforholdene. Byerne paa Østkysten ere alle med Hensyn til deres Handelsforhold og Udsørsel og Udførsel saa eensartede, at der virkelig ikke kan tænkes nogen synderlig Vareomsætning imellem dem, men Forbøden af Jernbanen for Byerne skal ialtsald ikke blot være at tilveiebringe en indbyrdes Forbindelse, men den maa væsentlig berøve paa, at Jernbanen kan skaffe dem et større Opland og ved en lettet Forbindelse med Landet forøge deres Omsætning og Udsørsel; thi det er fra Landet, at der kommer Produkter til Byerne (Jacobsen: Maa jeg bede om Ordet!), og det er ved en let Kommunikation mellem Byerne og deres Omland, at Produktiviteten af dette vil kunne ophjælpes. Jeg troer, som sagt, ikke, at der vil kunne indvindes Synderligt ved den østlige Bane, jeg troer, at dens Betydning i alt Væsentligt

vil være indskrænket til at lette Personfremførselen, og lad denne ogsaa være nok saa stærk, saa er det dog ikke alene for Personernes Bekvemmeligheds Skyld, at Jernbanen skal anlægges. Den gennemgaaende Trafik vil med Hensyn til Handelsforholdene neppe have nogen stor Betydning, naar Banen ikke ved Endepunkterne har meget store Byer, meget store Handelsstæder. Naar man desuden netop paa dette enkelte Sted i Sylland vil undgaae en Buebane, vil undgaae at forlænge Veien, saa maa jeg dog gjøre opmærksom paa, at det er et Hensyn, som næsten slet ikke er taget i hele den øvrige Deel af Jernbaneanlægget i Sylland. Naar vi gaae ud fra den slesvigiske Grændse, saa slaaer Banen en stor Bue, først mellem Kolbing og Fredericia, dernæst mellem Fredericia og Veile, og endelig gaaer det nu færdige Syllands Jernbane mellem Narhuus og Randers ligeledes i en saa stor Bue, at den tidligere Veilængde mellem Narhuus og Randers omtrent er bleven forlænget med 3 Mil. Dette har man dog vissefelig ikke gjort uden af Hensyn til at lette det Indre af Landet Forbindelsen med Kjøbstæderne, og hvorfor man da netop paa dette enkelte Punkt mellem Horsens og Narhuus nu vil ansee det for det Allervæsentligste, at der tilveiebringes en nærmere Forbindelse mellem Byerne, det forstaaer jeg ikke; enten maa Maaden at anlægge den hele Bane paa være urigtig, eller ogsaa maa det, som her foreslaaes, være urigtigt. Der har været talt Meget om Betydningen af Ny Mølle, man har sagt, at dette Punkt havde ingensomhelst Betydning for Jernbanen, at det var et Punkt, der kun kunde have nogen Interesse for Landstabsmalere og Liebhaveere af Al; Ny Mølle staaer jo, hvad jeg ikke behøver at sige, paa ingen Maade enten alene som Ny Mølle eller som eensbetydende med Silkeborg, men den staaer ganske vist som en Mærkepæl, ad hvilken man har tænkt sig, at Forbindelsen mellem hele den nordvestlige Deel af Sylland og den sydlige Deel af Østkysten skulde tilveiebringes. Jeg skjønner ikke rettere, end at naar man vil drage tilfæls mod Ny Mølle, naar man vil forlæste det som et aldeles urigtigt og unyttigt Punkt; saa maatte man samtidig dermed have tilbudt en anden Forbindelse med